

**Київський університет імені Бориса Грінченка**  
**Факультет журналістики**  
**Кафедра міжнародної журналістики**

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**  
Проректор з науково-методичної  
та навчальної роботи  
О.Б. Жильцов  
«    »    2022 р.



**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Масова комунікація та інформація:  
Теорія інформації та комунікацій**

для студентів

спеціальності	061 Журналістика
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	061.00.05 Міжнародна журналістика



Київ – 2022

**Розробник:**

Васьків М.С., доктор філологічних наук, професор кафедри журналістики і нових медіа

**Викладач:**

Васьків М.С., доктор філологічних наук, професор кафедри журналістики і нових медіа

**Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної журналістики Факультету журналістики**

Протокол від «5» вересня 2022 року № 1

Завідувач кафедри

міжнародної журналістики \_\_\_\_\_ Терещук В. І.

**Робочу**

**програму погоджено з гарантом освітньої програми 061.00.05 Міжнародна журналістика**

\_\_\_\_\_ . \_\_\_\_\_ . 2022 р.

Гарант освітньої програми \_\_\_\_\_ Бикова О. М.

**Робочу програму перевірено**

\_\_\_\_\_ . \_\_\_\_\_ . 2022 р.

Заступник декана \_\_\_\_\_ Сошинська В. Є.

**Пролонговано:**

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_). «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_\_\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_). «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_\_\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_). «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_\_\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_). «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_\_\_\_

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
<b>Масова комунікація та інформація: Теорія інформації та комунікацій</b>	
	Денна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Курс	3
Семестр	5
Кількість змістових модулів з розподілом:	3
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі	90
<i>аудиторні</i>	28
<i>модульний контроль</i>	6
<i>семестровий контроль</i>	16
<i>самостійна робота</i>	40
форма семестрового контролю	екзамен

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Курс «Теорія інформації та комунікацій»** покликаний формувати теоретичну базу бакалавра з журналістики, тому **метою** його вивчення є осягнення студентами сутності інформації, масової інформації, поширення масової інформації як основи діяльності мас-медіа, природи масової комунікації як явища, структури масовокомунікаційного процесу, функцій масової комунікації, оволодіння навичками протистояння масовокомунікаційного впливу, маніпулювання тощо.

**Завданнями** курсу є:

- визначити сутність понять «інформація», «масова інформація», «масовоінформаційна діяльність»;
- засвоїти принципи, методи і засоби поширення масової інформації;
- ознайомити з технологіями масового спілкування;
- сформувати поняття суміжних професій у галузі масової комунікації;
- розкрити засоби, способи, форми масового спілкування;
- з'ясувати суть та особливості процесу спілкування;
- ознайомити з найважливішими науковими здобутками та основною проблематикою теорії масової комунікації;
- ознайомити студентів з методами і прийомами наукового комунікативного аналізу.

### 3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення курсу «Теорія інформації й комунікацій» студент **знатиме:**

- сутність понять «інформація», «масова інформація», «масово-інформаційна діяльність»;
- специфіку поширення масової інформації через мас-медіа;
- історію розвитку комунікації, формування її науково-теоретичних та критичних засад;
- особливості природи і структури комунікативного процесу;
- моделі комунікації;
- комунікативні стратегії;
- методи комунікативного аналізу;
- комунікативні дискурси;
- аспекти функціонування комунікації у контексті суспільств, культур і цивілізацій;
- засоби і методи впливу на маси.

Студент **умітиме:**

- визначати кількість і якість інформації, оптимальний її обсяг для поширення;
- застосовувати оптимальні методи і прийоми поширення масової інформації;
- здійснювати всебічний аналіз процесу комунікації;
- робити зіставний аналіз теорій масової комунікації;
- розрізняти учасників масового спілкування за функціями, завданнями, методами, засобами праці тощо;
- відрізняти себе, фахівця, від представників суміжних професій;
- застерігати себе від використання засобів, способів, форм масового спілкування, не властивих обраній професії;
- використовувати адекватні технології та моделі для створення комунікативних дискурсів;
- пояснювати, чому представники суміжних професій працюють в одному середовищі, але кожен займається своєю справою або починають підміняти одне одного;
- пояснювати, чому тисне середовище масової комунікації на фахівців, що працюють у ньому, і які засоби й способи запобігання тому тискові;
- коректно працювати зі своєю аудиторією як виявом маси;
- відповідально ставитися до масової інформації;
- відстоювати свою професійну точку зору щодо місця і ролі своєї професії в структурі масового спілкування;

Вивчення курсу формує у студентів освітньої програми 061.00.05 «Міжнародна журналістика» такі компетентності:

**загальні (ЗК-1** – Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; **ЗК-3** – Здатність бути критичним і самокритичним; **ЗК-7** – Здатність працювати в команді;

**фахові (ФК8** – Здатність працювати в команді; **ФК12** – Здатність подавати інформацію у відповідній жанру текстово-візуальній формі з використанням сучасних інформаційних технологій; **ФК17** – Здатність застосовувати основні поняття міжнародної інформації та комунікації, уміння використовувати сучасні джерела отримання інформації в умовах міжкультурної комунікації).

У процесі вивчення дисципліни формуються такі **програмні результати**: **ПРН-2** – Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи проведення інформаційної акції; **ПРН-7** – Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег; **ПРН-12** – Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, іноземною мовою; **ПРН-19** – Визначати актуальність міжнародної проблематики медіа-продуктів, реалізовувати професійну універсальність у тематичному полі ЗМІ; **ПРН-20** – Уміти збирати, обробляти й упорядковувати великий обсяг інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики держав певного регіону.

#### 4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні				Модульний контроль	Самостійна робота
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні		
<b>Змістовий модуль I. Інформація й комунікація. Міжособистісна комунікація</b>							
Тема 1. Інформація, її властивості	<b>9</b>	2	2				5
Тема 2. Масова інформація, її поширення через мас-медіа	<b>9</b>	2	2				5
<b>Модульний контроль</b>	<b>2</b>					2	
<b>Разом</b>	<b>20</b>	<b>4</b>	<b>4</b>			<b>2</b>	<b>10</b>
<b>Змістовий модуль II. Масовокомунікаційна діяльність</b>							
Тема 3. Комунікація. Міжособистісна комунікація	<b>9</b>	2	2				5
Тема 4. Маса як реципієнти масовокомунікаційної діяльності	<b>9</b>	2	2				5
<b>Модульний контроль</b>	<b>2</b>					2	
<b>Разом</b>	<b>20</b>	<b>4</b>	<b>4</b>			<b>2</b>	<b>10</b>
<b>Змістовий модуль III. Складники і шляхи масового комунікування</b>							
Тема 5. Масова комунікація	<b>9</b>	2	2				5
Тема 6. Масовокомунікаційний процес	<b>9</b>	2	2				5
Тема 7. Функції масової комунікації	<b>14</b>	2	2				10
<b>Модульний контроль</b>	<b>2</b>					2	
<b>Разом</b>	<b>34</b>	<b>6</b>	<b>6</b>			<b>2</b>	<b>20</b>
<b>Семестровий контроль</b>	<b>16</b>						
<b>УСЬОГО</b>	<b>90</b>	<b>14</b>	<b>14</b>			<b>6</b>	<b>40</b>

## **5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

### **Змістовий модуль 1.**

#### **Інформація й комунікація. Міжособистісна комунікація**

##### ***Лекція 1. Інформація, її властивості – 2 год.***

Поняття «інформація». Атрибутивна і функціональна теорія інформації. Інформація в різних науках. Інформація й масова комунікація. Зберігання інформації. Проблема її вибору. Обмін інформацією, її функціонування. Українське законодавство про поняття «інформація». Недосконалість визначень. Інфосфера. Ноосфера.

Аспекти і параметри інформації.

*Література: 1–7.*

##### ***Семінарське заняття № 1. Властивості, вимірювання та оцінювання інформації***

*Література: 1–7.*

##### ***Лекція 2. Масова інформація, її поширення через мас-медіа – 2 год.***

Якісні параметри інформації, їх суб'єктивність. Соціальна (масова) інформація. Інформація в журналістиці (мас-медіа). Принципи відбору інформації для перетворення її в масову. Методи і прийоми поширення масової інформації.

*Література: 1–7.*

##### ***Семінарське заняття № 2. Специфіка масово-інформаційної діяльності***

*Література: 1–7.*

### **Змістовий модуль 2.**

#### **Масовокомунікаційна діяльність**

##### ***Лекція 3. Комунікація. Міжособистісна комунікація – 2 год.***

Поняття комунікації. Схеми й теорії комунікації. Складники й цілі комунікаційних актів. Функції комунікації. Міжособистісна комунікація. Форми і засоби міжособистісної комунікації. Знакові системи.

*Література: 1–7.*

##### ***Семінарське заняття № 3. Масова інформація в життєдіяльності суспільства***

*Література: 1–7.*

##### ***Лекція 4. Маси як реципієнти масовокомунікаційної діяльності – 2 год.***

Поняття мас у соціології й комунікативістиці. Сучасні інтерпретації мас. Поява мас і масової комунікації. Комунікатор, його вплив на маси. Лідери думок,



їх роль і місце в масово-комунікаційній діяльності. Маси і політика. Стратегії ефективної подачі й ефективного сприйняття інформації.

*Література: 1–7.*

#### **Семінар 4. Масова комунікація як явище**

*Література: 1–7.*

### **Змістовий модуль 3.**

#### **Складники і шляхи масового комунікування**

##### **Лекція 5. Масова комунікація – 2 год.**

Масова комунікація, її параметри. Масова інформація як швидкий спосіб передачі інформації для багатьох реципієнтів. Масова комунікація як культуруоупадкування. Комерційний характер масового комунікування. Полеміка навколо домінант масової комунікації.

*Література: 1–7.*

##### **Семінар 5. Маси та комуніканти як чинники масової комунікації**

*Література: 1–7.*

##### **Лекція 6. Масовокомунікаційний процес – 2 год.**

Передумови для масовокомунікаційного процесу. Сутність, функції та діяльність комунікатора. Взаємодія комуніката і комуніканта. Повідомлення, його передача. Комуніканти, аудиторія. Зворотний зв'язок у минулому і зараз. Перешкоди (шуми) при масовому комунікуванні.

*Література: 1-7.*

##### **Семінар 6. Масовий вплив та його технології**

*Література: 1–7.*

##### **Лекція 7. Функції масової комунікації – 2 год.**

Роль масової й публічної комунікації в життєдіяльності суспільства й окремих індивідів. Функція синхронізації життя суспільства у часі та просторі. Функція посередника між людиною і суспільством. Функція соціалізації індивідів. Функція гри (рекреативна). Функція кореляції (між реальністю та її відтворенням у медіа). Функція задоволення психічних і соціальних потреб людини (В. Шульц). Типологія функцій Г.Д. Ласвелла; Д. МакКвейла; Б. Катля й А. Каде; Н. Лумана та ін.

*Література: 1–7.*

##### **Семінар 7. Ефекти в масовій комунікації**

*Література: 1–7.*

## 6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

### 6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна к-ть балів	Кількість одиниць	Максимальна к-ть балів	Кількість одиниць	Максимальна к-ть балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	3	3
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	3	3
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
<b>РАЗОМ:</b>			<b>59</b>		<b>59</b>		<b>76</b>
Максимальна кількість балів	<b>194</b>						
Розрахунок коефіцієнта	<b>194/60=3,23</b>						

## **6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання**

### **Тема 1. Інформація, її властивості**

Виписати та знати визначення термінів: “комунікатор”, “комунікант”, “комунікація”, “спілкування”, “інтенція”, “інформаційна інтенція”, “комунікативна інтенція”, “масове наслідування”, “масовокомунікативне зараження”, “навіювання (сугестія)”, “масовокомунікативне навіювання”, “масовокомунікативна маніпуляція”, “рефлексія”, “масова рефлексія”, “масовокомунікативна регуляція”, “масова саморегуляція”, “комунікація”, “спілкування”

### **Тема 2. Масова інформація, її поширення через мас-медіа**

1. Законспектувати та опрацювати статтю В.Ф.Іванова “Визначення масової комунікації” // Актуальні проблеми масової комунікації. – Вип.9. – К., 2008. – С.39-50.

3. Законспектувати та опрацювати: Шендеровський К.С. Як написати успішне есе. – К.: Ін-т масової комунікації при КНУ імені Тараса Шевченка, 2007. – 34 с.

### **Тема 3. Комунікація. Міжособистісна комунікація**

1. Виписати та знати визначення термінів: “масовий”, “маса”, “дискурс”, “модель”, “структура”, “система”, “риторика”, “філософія”, “логіка”.

2. Законспектувати та опрацювати: Концепції та моделі // Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації. 4-те видання. Львів: Літопис, 2010. С. 43–66.

3. Написати есе на тему “Усі глобальні проблеми людства – це передусім проблеми комунікації”, або на будь-яку іншу цікаву тему, що стосується проблем комунікації.

### **Тема 4. Маси як реципієнти масовокомунікаційної діяльності**

1. Виписати та вивчити визначення термінів: “піар-технології”, “спічрайтерство”, “перформанс”, “психотерапія”.

2. Завдання для роботи у групах:

I варіант: Уявіть, що ви – рекламист. Прорекламуйте нову газету “Молодь&здоров’я”.

II варіант: Уявіть, що ви – агітатор. Підготуйте звернення до молоді на 1-2 хв у рамках акції “Молодь – проти паління”.

III варіант: Уявіть, що ви – журналіст. Підготуйте замітку в газету на тему: “Паління: так чи ні”.

IV варіант: Уявіть, що ви – політик і презентуєте свою програму, одним із аспектів якої є положення: “За здоров’я нації”. Представте цей аспект.

V варіант: Уявіть, що ви – педагог. Тема уроку в 9 класі: “Вплив паління на організм молодого людини”. Приготуйте початок цього уроку (до 5 хвилин).

VI варіант: Уявіть, що ви – пропагандист. Пропагуєте здоровий спосіб життя, без паління. Приготуйте свою програму на 2-3 хв.

### ***Тема 5. Масова комунікація***

1. Законспектувати та опрацювати: Глобальна масова комунікація // Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації. 4-те видання. Львів: Літопис, 2010. С. 215–239.

2. Робота в групах – по 3-4 чол. Підготуйте повідомлення про Університет, в якому навчаєтесь. Тематика не повинна повторюватися. У повідомленні повинно бути 2-3 доцільні коментарі.

### ***Тема 6. Масовокомунікаційний процес***

1. Підготуватися до прес-конференції. Аудиторія поділяється на дві категорії:

- а) гості прес-конференції на чолі з модератором;
- б) та журналісти, запрошені на прес-конференцію.

Ролі гостей попередньо розподіляються серед учасників гри.

Інші учасники виконують роль журналістів конкретних засобів масової інформації.

Запитання журналістів повинні враховувати специфіку аудиторії ЗМІ та її інтереси.

На прес-конференції обговорюються питання сучасної масової комунікації, вплив на маси, роль комунікації в сучасному глобалізованому світі.

### ***Тема 7. Функції масової комунікації***

1. Законспектувати і опрацювати: Різуна В.В. Лекція “Природа й структура комунікативного процесу”.

2. Із рекомендованої літератури підібрати інформацію про одну з тих моделей МК, яка не була розглянута під час лекцій та не пропонувалася для обговорення на семінарському занятті (моделі намагатися не повторювати).

3. На основі розглянутих моделей масової комунікації розробити власну модель МК та підготуватися до її презентації.

### ***Критерії оцінювання самостійної роботи***

Кожна самостійна робота оцінюється у 5 балів. Максимальне розкриття питання та виконання практичних завдань гарантує студентові отримання високої оцінки, що пізніше буде врахована у загальний рейтинг під час складання навчальної дисципліни на сесії.

Критерії оцінювання відповіді:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

### **6.3. Форма проведення модульного контролю та критерії оцінювання**

#### **Модульна контрольна 1**

##### ***Варіант 1***

1. Комунікація – консенсуальна взаємодія самоорганізованих систем (У. Матурана).
2. Маса як продукт машинної техніки і «надорганізованого» бюрократичного суспільства (Карл Маннгейм).
3. Маса-медіа – цемент суспільства, який дає соціальні орієнтири.

##### ***Варіант 2***

1. Мова як основна форма комунікування. Жести, зменшення їх ролі.
2. Вербальне спілкування як найуніверсальніший спосіб і найбільш досліджений різновид комунікації.
3. Теорія атомізму (маса, аудиторії).

#### **Модульна контрольна 2**

##### ***Варіант 1***

1. Адресант, адресат комунікації, повідомлення, код, контекст, контакт (Р. Якобсон).
2. Функції комунікації.
3. Теорія лідерів думок.

##### ***Варіант 2***

1. Схеми комунікації Г.Д. Лассвелла.
2. Принципова гетерогенність мас.
3. Три закони схеми поширення ідей в акті комунікації: повторюваність, протиставлення, пристосування.

#### **Модульна контрольна 3**

##### ***Варіант 1***

1. Консенсуальна взаємодія самоорганізованих систем (У. Матурана).
2. Теорія атомізму (маса, аудиторії).
3. Маса-медіа – цемент суспільства, який дає соціальні орієнтири.

##### ***Варіант 2***

1. Невербальна комунікація, недоліки й переваги.
2. Маса як продукт машинної техніки і «надорганізованого» бюрократичного суспільства (Карл Маннгейм).
3. Три закони схеми поширення ідей в акті комунікації: повторюваність, протиставлення, пристосування.

### ***Варіант 3***

1. Зв'язок комунікації з пірамідою потреб А. Маслоу.
2. Теорія лідерів думок.
3. Мас-медіа як формування у людини стереотипного світогляду.

### ***Варіант 4***

1. Модель комунікативних функцій Р. Якобсона.
2. Мовлення як частина комунікативної культури й культури загалом.
3. Мас-медіа і розрив міжособистісних зв'язків.

#### **Критерії оцінювання МКР:**

Кожне з питань оцінюється у: 1 питання – 8 б., 2 питання – 8 б., 3 питання – 9 б., для цього вони мають відповідати наступним критеріям:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

#### ***6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання***

Підсумкове оцінювання знань студентів з модуля «Теорія інформації й комунікацій» відбувається у межах комплексного екзамену з дисципліни «Масова комунікація й інформація». Відповідно екзаменаційна оцінка складається з двох компонентів: блок «Теорія інформації й комунікацій» – 20 балів і блок «Світові медіасистеми» – 20 балів.

Студенти з «Теорії інформації й комунікацій» складають іспит, який проходить у вигляді письмового тестування в ЕНК. Кожне питання оцінюється в 1 бал. 40 тестових питань – 40 балів. У результаті – студенти мають можливість отримати максимальну кількість балів – 40 балів.

#### ***6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю***

1. Дати визначення поняттю «інформація».
2. Проаналізувати атрибутивну і функціональну теорія інформації.
3. Прокоментувати поняття «інформація» в різних науках.
4. Обґрунтувати різне розуміння інформації в біології (генетика, інстинкт тощо), гуманітаристиці й математиці (кількісні показники).
5. Як ви розумієте твердження: Інформація – комунікація і зв'язок, у процесі якого усувається невизначеність (Клод Шеннон).
6. Проаналізувати проблему вибору зберігання інформації.
7. Проаналізувати функціонування інформації.
8. Як ви розумієте схему: Джерело інформації – канал зв'язку – приймач інформації (К. Шеннон).

9. Дати визначення поняттям: повідомлення (послання, месидж); інтерпретація (сприйняття); комунікація.
10. Пояснити особливості нагромадження і зберігання інформації для майбутнього використання.
11. Проаналізувати проблему інформаційного вибору.
12. Проаналізувати українське законодавство про поняття «інформація». Недосконалість визначень.
13. Дати визначення поняттю «інфосфера».
14. Дати визначення поняттю «ноосфера».
15. Проаналізувати залежність швидкості суспільних перетворень від інтенсивності інформаційних обмінів.
16. Проаналізувати стрибкоподібне збільшення інформації в інформаційному суспільстві. Інформаційний вибух.
17. Проаналізувати аспекти і параметри інформації.
18. Назвати інформаційні ресурси (запаси), проаналізувати їх незнищенність, високу потенційну інтелектуальну вартість.
19. Назвати якісні параметри інформації, їх суб'єктивність.
20. Обґрунтувати потребу в передачі інформації від покоління до покоління (культура).
21. Дати визначення поняттю «Соціальна (масова) інформація».
22. Прокоментувати суб'єктивність соціальної інформації.
23. Назвати параметри соціальної інформації.
24. Пояснити, у чому полягає цінність інформації як її корисність, актуальність, вигідність тощо.
25. Проаналізувати реальність і нереальність інформації.
26. Проаналізувати знакову і незнакову інформацію.
27. Прокоментувати вербальну і невербальну інформацію.
28. Обґрунтувати доступність мас до інформації.
29. Пояснити, чому активний пошук інформації – риса людини й людського спілкування.
30. Назвати переваги ЕОМ у пошуку інформації в замкнутій системі й людини – у зовнішньому довкіллі.
31. Дати визначення поняттю «інформаційні шуми».
32. Проаналізувати соціальне спотворення інформації.
33. Дати визначення поняттям «організована й неорганізована (немасова) інформація».
34. Дати визначення поняттям «вертикальна і горизонтальна передача інформації».
35. Дати визначення поняттю «інформація в журналістиці (мас-медіа)».
36. Назвати інформаційні ефекти мас-медіа.
37. Інформаційні запити.

38. Дати визначення поняттю «комунікація».
39. Проаналізувати інтерсуб'єктність, діяльний характер, навчання («мистецтву») комунікації.
40. Проаналізувати комунікативні знаки чотирьох видів: словесні, кінетичні, музичні, графічні.
41. Довести, що мова – основна форма комунікування.
42. Проаналізувати схеми комунікації Г.Д. Лассвелла.
43. Проаналізувати схеми комунікації К. Шеннона і В. Вівера.
44. Проаналізувати абсолютизацію каналу передачі в теорії Г.М. МакЛюена.
45. Дати визначення поняттям: Адресант, адресат комунікації, повідомлення, код, контекст, контакт (Р. Якобсон).
46. Назвати складники комунікаційних актів.
47. Проаналізувати цілі комунікації та потреби людини.
48. Проаналізувати зв'язок комунікації з пірамідою потреб А. Маслоу.
49. Назвати функції комунікації.
50. Проаналізувати модель комунікативних функцій Р. Якобсона.
51. Проаналізувати міжособистісну комунікацію.
52. Назвати недоліки і переваги невербальної комунікації.
53. Охарактеризувати вербальне спілкування як найуніверсальніший спосіб і найбільш досліджений різновид комунікації.
54. Охарактеризувати мовлення як частина комунікативної культури й культури загалом.
55. Пояснити, у чому полягають труднощі перекладу.
56. Охарактеризувати маси як натовп, публіка, гетерогенна система, аудиторія мас-медіа.
57. Охарактеризувати маси як продукт машинної техніки і «надорганізованого» бюрократичного суспільства (Карл Маннгейм).
58. Проаналізувати теорію атомізму (мас, аудиторії).
59. Проаналізувати теорію лідерів думок.
60. Проаналізувати принципову гетерогенність мас.
61. Охарактеризувати маси – будь-яка велика кількість людей, різна за структурою і яка утворює соціальну організацію.
62. Назвати та проаналізувати три закони схеми поширення ідей в акті комунікації.
63. Охарактеризувати мас-медіа як цемент суспільства, який дає соціальні орієнтири.
64. Масова комунікація і масове суспільство. Вульгаризація смаків.
65. Охарактеризувати масову комунікацію як маніпулювання масами.
66. Охарактеризувати мас-медіа як формування у людини стереотипного світогляду.
67. Охарактеризувати мас-медіа як найважливіший каталізатор масовізації.



68. Проаналізувати проблему пасивності й активності мас.
69. Проаналізувати потребу масової комунікації в момент, коли міжособистісна комунікація вже не справлялася з завданнями.
70. Проаналізувати ефекти мас-медіа – зміна поведінки отримувача.
71. Охарактеризувати ключову роль комунікаторів у впливі на маси.
72. Проаналізувати вплив комунікатора на характер і зміст інформації.
73. Проаналізувати вплив на маси через актуальність і регулярність впливу.
74. Пояснити єднальну роль діяльності мас-медіа.
75. Назвати причини звернення реципієнтів до мас-медіа.
76. Охарактеризувати масові реакції на журналістські виступи.
77. Проаналізувати конвергенцію масмедійної сфери й політики.
78. Назвати чинники формування суспільної думки з боку мас-медіа.
79. Назвати стратегіями впливу на маси.
80. У чому полягає неоднозначність тлумачення ефектів масової комунікації, їх критеріїв, способів визначення й досягнення?
81. Проаналізувати явище дезінформації, порушення правових і етичних норм.
82. Охарактеризувати стратегію ефективного отримання інформації.
83. Проаналізувати модель впливу мас-медіа.
84. Дати визначення поняттю «масова комунікація».
85. Назвати параметри масової комунікації.
86. Проаналізувати зростання ролі масової комунікації з переходом до інформаційного суспільства.
87. Назвати професійних комунікаторів.
88. Охарактеризувати масовість і анонімність аудиторії масової комунікації.
89. Проаналізувати односторонність повідомлень у масовій комунікації.
90. Пояснити принципову присутність і потребу технічних «посередників» у масовій комунікації.
91. Проаналізувати неособисте спілкування в масовій комунікації.
92. Охарактеризувати інтенсивний обмін великою кількістю інформації у масовій комунікації.
93. Проаналізувати організований, регульований масовокомунікаційний процес інформування.
94. Пояснити інформування і формування установок в масовому комунікуванні.
95. Проаналізувати публічність, принципову доступність масовокомунікаційного контенту.
96. Охарактеризувати масову комунікацію як історичний процес культуруоупадкування.
97. Охарактеризувати масову комунікацію як сукупність знань, цінностей і норм.
98. Проаналізувати комерційний характер масової комунікації.

99. Охарактеризувати масову комунікацію як обмін інформацією між складними динамічними системами.
100. Охарактеризувати масову комунікацію як процес обміну продуктами психічної діяльності.
101. Назвати перепони для процесу масової комунікації.
102. Назвати передумови для масовокомунікаційного процесу.
103. Проаналізувати сутність, функції та діяльність комунікатора.
104. Охарактеризувати взаємодію комуніката і комуніканта.
105. Пояснити процес передачі повідомлення.
106. Пояснити зворотний зв'язок у минулому і зараз.
107. Назвати перешкоди (шуми) при масовому комунікуванні.
108. Проаналізувати інформаційну функція масової комунікації.
109. Проаналізувати функцію синхронізації життя суспільства у часі та просторі.
110. Проаналізувати функцію соціалізації індивідів.
111. Проаналізувати функцію саморегуляції суспільства, його груп, осіб.
112. Проаналізувати функцію соціального контролю.
113. Проаналізувати функцію збереження людських цінностей та інститутів у єдності з соціальною сферою.
114. Проаналізувати функцію посередника між людиною і суспільством.
115. Проаналізувати функцію кореляції (між реальністю та її відтворенням у медіа).
116. Проаналізувати функцію програмування (творення символів і стереотипів).
117. Проаналізувати функцію гри (рекреативна).
118. Проаналізувати функцію задоволення в отриманні вузькопрофільної інформації.
119. Проаналізувати функцію ескапізму (розрядка напруги, відволікання від повсякденних проблем, повсякденності загалом).
120. Проаналізувати функцію задоволення психічних і соціальних потреб людини.
121. Проаналізувати функцію передачі культурних засад (пізнавально-культурологічна функція).
122. Проаналізувати функцію особистісної ідентифікації.
123. Проаналізувати мобілізаційну функцію масової комунікації.
124. Проаналізувати функцію управління самоспостереженням за суспільною системою (Н. Луман).
125. Проаналізувати функцію формування уявлення про світ і суспільство, на які орієнтується саме суспільство.

### **6.6. Шкала відповідності оцінок**

<b>Оцінка</b>	<b>Кількість балів</b>
Відмінно	100-90
дуже добре	82-89
Добре	75-81
задовільно	69-74
достатньо	60-68
незадовільно	0-59

## 7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

**Разом: 90 год.**, з них лекційних – 14 год., практичні заняття – 14 год., модульний контроль – 6 год., семестровий контроль – 16 год., самостійна робота – 40 год.

Модулі	Змістовий модуль I	Змістовий модуль II	Змістовий модуль III		
Назва модуля	<b>Інформація й комунікація. Міжособистісна комунікація</b>	<b>Масовокомунікаційна діяльність</b>	<b>Складники і шляхи масового комунікування</b>		
Кількість балів за модуль	<b>59 балів</b>	<b>59 балів</b>	<b>76 балів</b>		
Теми лекцій	Інформація, її властивості (1 б.) Масова інформація, її поширення через мас-медіа (1 б.)	Комунікація. Міжособистісна комунікація (1 б.) Маси як реципієнти масово-комунікаційної діяльності (1 б.)	Масова комунікація (1 б.)	Масово-комунікаційний процес (1 б.)	Функції масової комунікації (1 б.)
Теми семінарських занять	Властивості, вимірювання та оцінювання інформації (10 + 1 б.) Специфіка масово-комунікаційної діяльності (10 + 1 б.)	Масова інформація в життєліяльності суспільства (10+1 б.) Масова комунікація як явище (10+1 б.)	Маси та комуніканти як чинники масової інформації (10+1 б.)	Масовий вплив та його технології (10+1 б.)	Ефекти в масовій комунікації (10+1 б.)
Самостійна робота	(10 б.)	(10 балів)	(15 балів)		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Екзамен				

## 8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

### Основні

1. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики. К.: АУП; ЦВП, 2010. 258 с.
2. Квіт С. Масові комунікації. К.: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2008. 208 с.
3. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації. 4-те видання. Львів: Літопис, 2010. 538 с.
4. Партико З. Теорія масової інформації: Конспект курсу лекцій. К., 2004. 200 с.
5. Почепцов Г. Від покемонів до гібридних війн: нові комунікативні технології ХХІ століття. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2017.
6. Різун В. Теорія масової комунікації : підручник. К.: ВЦ «Просвіта», 2008. 260 с.
7. Шульц В. Процес комунікації // Публіцистика. Масова комунікація. К.: АУП, ЦВП, 2007. С. 619–646.

### Додаткові

8. Аналітика, експертиза, прогнозування: Монографія / Макаренко Є.А., Рижков М.М., Ожеван М.А. та ін. К.: Наша культура і наука, 2003. 614 с.
9. Карпчук Н. П. Міжнародна інформація та суспільні комунікації : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти / Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк, 2018. 514 с.
10. Комунікативні тренди міжнародних відносин: монографія / Є. А. Макаренко та ін.; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К.: Центр вільної преси, 2016. 613 с.
11. Лебон Г. Психологія мас. К.: Видавничий союз "Андронум", 2021. 138 с.
12. Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах. Монографія. К.: Вадекс, 2019. 442 с.
13. Терещук В. І. Масові комунікації: навч. посіб. для студентів ВНЗ. К.: Ун-т економіки та права "КРОК", 2017. 200 с.